

Strahovita bitka na zahodu

V teku so najbolj krvavi boji, katerih odločitev še ni razvidna — V akciji je na tisoče letal in na tisoče tankov — Belgijci poročajo o zaustavitvi napadov

BOJI ČEZ PRAZNIKE SO SE RAZVILI NA ZAHODNEM BOJIŠČU DO NAJBOLJ KRVAVIH SPOPADOV. NEMŠKA VOJSKA JE POD POVELJSTVOM GENERALA KEITLA PREŠLA V NAPAD NA VSEJ FRONTI, OD STIKALIŠČA NEMŠKE IN FRANCOŠKE MEJE PRI RENU DO MORJA. NAJSRDITEJŠI NEMŠKI OFENZIVNI SUNKI SO BILI IZVRŠENI V HOLANDIJI V SMERI ARNHEMA, V BELGIJI PRI LIEGEU IN NA FRANCOŠKO - NEMŠKO - LUKSEMBURŠKI MEJI NA JUGU. PO SOGLASNIH POROČILIH SO NEMCI ZASEDLI V HOLANDIJI VSE OZEMLJE, KI JE LEŽALO PRED HOLANDSKIMI UTRDBENIMI ČRTAMI, PRAV TAKO PA TUDI V BELGIJI IN LUKSEMBURGU. RAZEN TEGA SE JE NEMCEM POSREČILO ZARITI SE V HOLANDIJI PRI ARNHEMU IN V BELGIJI PRI LIEGEU HOLANDSKE, ODNOSNO BELGIJSKE OBRAMBNE ČRTE. ZAVEZNIŠKE VOJSKE SO IZVRŠILE SILOVITE PROTINAPADE, IN KAKOR POROČAJO, NEMCE ZAUSTAVILE, ALI JIH PONEKOD CELO POTISNILE NAZAJ. NEMCI POROČAJO, DA SO ŽE OSVOJILI VEČINO UTRDB V LIEGEU, ZAVEZNIŠKA POROČILA PA TRDIJO, DA SO ZAVZELI LE ENO UTRDBO. IZGUBE SO OGROMNE. BOJI SE NADALJUJEJO NEPRENEHOMA Z VSEMI SILAMI. NEMŠKI PADALCI SO BILI V HOLANDIJI IN BELGIJI PO VELIKI VEČINI LIKVIDIRANI. SAMO ZA LETALIŠČE WALHAVEN PRI ROTTERDAMU SE BIJEJO BOJI ŠE DALJE. NA OBEH STRANEH JE BILO UNIČENIH DO VČERAJ ZVEČER OKOLI 1000 LETAL. NADALJNI POTEK OPERACIJ JE RAZVIDEN IZ NAJNOVEJŠIH POROČIL.

Nemško vojno poročilo

BERLIN, 14. maja. DNB. Po vesteh, ki so dospele kasno ponoči, je položaj v Belgiji in na Holandskem naslednji: »Ves včerajšnji dan je potekel v glavnem v letalskih bitkah. Nemška letala so izvedla celo vrsto uspešnih poletov in napadov ter iznenadila sovražnika pri zbiranju sil za ronto. Ob vsej holandski obali in belgijski obali so prizadejala nemška letala velike izgube angleških četam, ko so se izkrcavale. Potopljenih in poškodovanih je tudi nekaj angleških vojni in transportnih ladij. V zračnih bitkah je bilo sestreljenih nad 100 sovražnih letal. Nemci so

izgubili 30 letal. Nemška letala so uspešno sodelovala pri napadih motoriziranih oddelkov. Padalci so sodelovali z motoriziranimi četami v cilju, da ohranijo prometne vezi.«

BERLIN, 14. maja. DNB. Na nekem sektorju pred Maginotovo črto sa najprej stopili v akcijo nemški pionirji in očistili teren. V naskoku na francoske položaje, ki so jih branili Francozi z veliko ogorčenostjo, se je Nemcem posrečilo zajeti 600 Francozov. Boj je bil zelo hud, vmes so posegla tudi letala.

Francosko vojno poročilo

PARIZ, 14. maja. Havas. Od južne Holandije pa do belgijskih Ardenov divja ogromna bitka med nemško vojsko ter združenimi vojskami Belgije, Holandije, Francije in Anglije. Najsrdečiji boji se bijejo okoli Liegea in Liege. Nemci pošiljajo na vsej dolgi fronti neprestana ojačenja v obliki zaporednih masovnih napadov. Ta ogromna nemška premoč ima za posledico počasno prodiranje Nemcev, ki pa ga vedno bolj uspešno zaustavljajo zlasti na široko zasnovani protinapadi francoskih najtežjih tankov. Boji se bijejo tudi na odseku med Mosello in Saaro, dočim vlada vzhodno od

tod relativen mir. Tekom včerajšnjega dne je bil na vsem belgijskem in holandskem ozemlju organiziran uspešen odpor proti padalcem ob splošnem sodelovanju prebivalstva. Prav tako se je tekom včerajšnjega dneva uspešno uveljavilo francosko in angleško letalstvo ter protiletalska obramba tako, da danes nemški letalski napadi, zasnovani v velikem stilu, vedno bolj ponehujejo.

PARIZ, 14. maja. Reuter javlja, da so se včeraj popoldne nemški padalci v velikem številu začeli spuščati za britanskimi linijami v Franciji. Bili so pa do večera likvidirani.

Angleško vojno poročilo

LONDON, 14. maja. Reuter javlja, da se je začela velika bitka od Holandije vse do Mosle. Nemške armade so stopile v odločilno akcijo. Na Holandskem prodirajo Nemci na zahod proti Arnheimu. Sporedno s tem so vrgli Nemci nove eskadre padalcev na holandska tla. Med njimi in peto kolono ter zavezniškimi četami se razvijajo hudi boji. Na belgijskih tleh so prešli Nemci vzdolž vse utrjene črte v splošen napad. V odseku med Maastrichtom in Hasseltom so se vrgli nemški motorizirani oddelki v boj, velikanos grmenje oglušuje predira zrak. Razvija se največja bitka v zgodovini tankov, v kateri sodeluje do 2000 najtežjih in lahkih tankov. Boji so strašni. — Francoski tanki so se izkazali doslej kot

slajajo in boljše orožje od nemških. Vsa utrdbena črta Belgije je v enem samem peklenskem ognju.

LONDON, 14. maja. Reuter. Nemško napredovanje v Belgiji in Holandiji vedno bolj ogroža neprestano napadanje zavezniških in letalskih sil. Tako je zavezniško letalstvo tekom današnje noči napadalo nemške sile v zaporednih valovnih napadih. Nemcem se je posrečilo včeraj zopet zasesti letališče v Rotterdamu po zraku, ne pa po kopnem, kakor to trde nemška poročila. Nemci prodirajo v severnovzhodno Holandijo, ki jo holandsko vrhovno poveljstvo niti ni sklenilo braniti. Nemci so se polastili pri Ro-becku mosta čez reko Maas.

Holandsko vojno poročilo

AMSTERDAM, 14. maja. Havas. Vrhovno poveljstvo holandske vojske javlja, da so se holandske čete v redu umaknile iz severnovzhodne pokrajine države za utrjene postojanke. Nemci so prešli na nekaterih točkah ljselo v pokrajini Gelderland, ki je dalje na zahod zavarovana s poplavnim ozemljem. Na severu so Nemci na več točkah dosegli Zuiderzko jezero. Oddelki nemških brigadnih kolon so dosegli v severnem Brabantu Longat, oddelki, ki so se spustili iz padal južno od Rotterdama in na Schouwenu, so v zelo težkem položaju, ker nimajo artilerije. Holandski piloti se dobro drže.

AMSTERDAM, 14. maja. Havas. Preko holandskega radia je bila izdana naslednje poročilo: »Nemške čete so na nekem delu dosegle Ren, toda naše čete so jih odbile. Vendar so se morale premoči umakniti. Na severnem Holandskem so se naše čete zakopale v novih položajih. Južno od Rotterdama se drži samo še ena nemška kolona padalcev. Francoske čete stalno prihajajo v Brabant. Holandska mornarica v duhu svoje slavne tradicije sodeluje pri zavezniških operacijah. Ujeti nemški častnik je priznal efekt holandskih protiletalskih baterij, ki so sestrelile veliko število nemških bombnikov.«

Belgijsko vojno poročilo

BRUXELLES, 14. maja. Havas. Zadnji belgijski vojni komunike javlja, da so močni množinski napadi francoskih tankov na holandsko-belgijski meji nemško prodiranje proti jugozapadu ustavili. Tudi v Ardenneih so bili Nemci vrženi nazaj. Prav tako so naše in francoske čete zaustavile silen pritisk Nemcev proti Longvyju.

BRUSELJ, 14. maja. Reuter. Kljub silnim napadom, ki so jih zaporedoma izvršili Nemci v zadnjih 24 urah na belgijski utrjeni pas, je ostal položaj za enkrat še neizpremenjen. Belgijska vojska je v zavezniški pomoči dobila krepko podporo, morala vojakov se je dvignila. Vsi so pripravljeni, boriti se do končne zmage, v katero ne dvomijo.

Angleške operacije na Norveškem

LONDON, 14. maja. Admiraliteta javlja: V teku včerajšnjega dne so se pri Narviku na Norveškem izkrcale močne britanske sile, ki so jih krile pojačane britanske pomorske enidine. Izkrcaje je bilo nenadno in tako uspešno, da so angleške čete že na pohodu proti jugu. Na več mestih so prišle v stik z nemškimi predhodnicami ter jih obkolile. Prav tako so britanske pomorske in letalske sile na več krajih preprečile nemško izkrcanje čet, ki so imele prihiteti neškim predhodnicam na pomoč. Za Nemce je prišlo to izkrcanje popolnoma prepričakovano. Združene angleško-francoske čete so stopile

v kontakt z Nemci celo tudi že pri Namsosu. Lord Halifax je včeraj v zgornji zbornici objavil ta nenadni angleško francoski ukrep ter izjavil, da nemška invazija v Belgiji in Holandiji nikakor ne bo zaustavila angleškega pohoda na Norveško.

NEKJE NA NORVEŠKEM, 14. maja. Reuter. Komunike norveškega vrhovnega poveljstva javlja, da se boji na severnem Norveškem nadaljujejo. Položaj zavezničkov se stalno boljša, pod zaščito vojnih ladij so se njih postojanke okrepile. Obroč okrog Nemcev pri Narviku se je spet zožil.

Brez zmage ni več angleškega imperija

LONDON, 14. maja. Reuter. Angleška spodnja zbornica se je včeraj šela k nujni seji, na kateri je dobila Churchillova vlaga soglasno zaupnico. Ob tej priliki je imel Churchill govor, v katerem je dejal med drugim, da stoji svet v začetni fazi ene največjih bitk v zgodovini. Angleška vojska se bojuje na raznih frontah, a pripravljena mora biti tudi v Sredozemlju in doma. Čaka nas najhujša preizkušnja. Pred nami je mnogo mesecev krvavih bojev. Ako me vprašate, kaj je naša politika, potem vam odgovorim: Vojna na kopnem, na morju in v zraku! Vojna z vso silo in močjo, ki nam jo je Bog dal! Naš cilj pa je: Zmaga za vsako ceno, kakor koli bodo težke nevarnosti in kakor koli bo vojna dolgo trajala! Brez te zmage za nas ni življenja, ni več obstanka imperija. Potrebna je pomoč vseh. Pojdimo naprej s skupno močjo! Na seji lordske zbornice pa je poročal

namesto Churchilla zunanji minister Halifax. V rekonstruirani vladi so: Duff Cooper kot informacijski minister; laburist Morrison, dosedanji londonski župan, kot minister za oboroževanje; prejšnji letalski minister Kingsley Wood je postal finančni minister; sir Simon je postal lord kancelar; Lloyd George je kolonialni minister; Anderson je notranji minister, Andrew Duncan pa trgovinski minister.

LONDON, 14. maja. Reuter. Sinoči so stopili v vlado še 4 ministri s čimer je vlada nacionalne unije še bolj pojačena. Novi ministri so: Minister za delo Bevin, ki je generalni tajnik za promet in 5. laburistični minister v vladi, dalje minister za Indijo in Birmo E. L. Amery, minister za narodno zdravje Macdonald in minister za prehrano Lord Woulton.

Holandska kraljevska rodbina v Angliji

LONDON, 14. maja. Havas. Holandska kraljevska rodbina, kraljica Viljemina, prestolonaslednica Julijana, princesa Beatrix in princesa Irena ter mož prestolonaslednice, princ Bernhard, so prispeli v London, kjer ostanejo kot gosti angleške kraljevske hiše. Princ Bernhard se bo vrnil na bojišče.

AMSTERDAM, 14. maja. Havas. V sporočilu holandske vlade preko radia je bilo javljeno, da je kraljica z vlado izpreme-

nila svoje bivališče s ciljem, da se laže posvetijo obrambni akciji. Preko radia je bila izdana proklamacija generala Winkelmann, glavnega poveljnika holandske vojske, v kateri poziva narod k edinstvu, ki je nujno potrebno za uspehe na bojiščih.

SPANIJA ZASTOPA NEMCIJO

BERN, 14. maja. Havas. Nemška vlada je zaprosila špansko vlado, da zastopa njene interese v Belgiji in na Holandskem

Italija pred odločitvijo

Vsi znaki kažejo, da se bo Italija že v teh dneh dokončno odločila glede svojega eventualnega vstopa v sedanjo vojno

RIM, 14. maja. United Press. Vedno bolj se množe znaki, da stoji Italija neposredno pred vstopom v vojno. To dokazuje tudi dejstvo, da je poklicala sedaj pod orožje znova štiri cele letnike rezervistov, t. j. okoli milijon mož. Trenutno razpolaga Italija z nad dvema milijonoma vojakov, ki so deloma tudi že razvrščeni na mejah. Mussolini je izdal vrhovnim poveljnikom vojske ukaz, naj nemudoma dovrše obrambni sistem na meji Francije. Ta ukaz se tolmači tako, da se bodo pričele prve italijanske operacije proti Franciji. Po večjih italijanskih mestih se nadaljujejo protizavezniške demonstracije dijaštva in druge mladine, kakor tudi manifestacije za Nemčijo. Italijanski tisk napada zelo ostro zavezniško blokadno kontrolo, katere Italija ne bo več trpela. V Rimu so demonstranti zažgali tudi »Osservatore Romano«, uradno glasilo Vatikana, ki piše v prilogi zaveznikov. »Il Resto del Carlino« piše, da

je Italija pripravljena za vstop v vojno in da se bo to zgodilo še ta mesec, in to kljub vsem tistim Italijanom, ki simpatizirajo z zavezniki. Ansaldo je govoreč po radiu napovedal skorajšnje popolno nemško zmago in dejal, da se Italijani zbirajo okoli Mussolinija, da izvrše njegov ukaz. Opozoril je tudi na svojo napoved pred tednom, da se blizu trenutek, ki bo pretresel temelje sveta. Izdani so bili podrobni ukrepi za civilno mobilizacijo. Vesti nekaterih nevtralnih listov, da je Anglija ponudila Italiji daljnosežne koncesije in revizije v kolonijah, ako ostane nevtralna, se niti ne potrjujejo niti ne zanikujejo, vendar se zdi, da tudi taka ponudba ne bi mogla več spremeniti stališča Italije.

RIM, 14. maja. DNB. Agencija Stefani javlja o ogorčenju v italijanskih mestih zaradi posledic, ki jih ima angleška blokada na italijansko-nemški pomorski promet. Italijanski narod ne bo več dolgo

trpel škode, ki se na ta način povzroča njegovi pomorski plovbi.

RIM, 14. maja. Havas. Angleška konzularna zastopstva v Italiji so pozvala vse v Italiji bivaajoče angleške državljane, naj se pripravijo za nagel odhod v primeru potrebe, ki bi mogla nastopiti. Nekateri Angleži so že pričeli zapuščati Italijo.

ITALIJANI O BOJIH

RIM, 14. maja. DNB. Padec Liegea je izzval velik vtis v vsej javnosti. Večerni listi pišejo z velikim občudovanjem o moči nemške vojske. »Lavoro Fascista« piše, da se je nemški napadalni tehnik posrečilo s strelovito akcijo vreči sile v državo, ki je bila zločinska igračka zahodnih velesil. Začenja se gigantska borba, ki daleč presega boje iz l. 1914.—18. Lahko se trdi, da je odpor belgijskih in holandskih čet že zlomljen, zločinska igra zahodnih držav pa uničena.

Pesimistično razpoloženje na Svedskem

STOCKHOLM, 14. maja. Exchange Telegraph. Švedska je odredila, da morajo biti do nadaljnjega zatemnjeni vsi kraji v državi. Po vsej državi vlada zelo pesimistično razpoloženje in dvom, da bi Švedska mogla še dolgo ostati nevtralna. Na važnih mestih teritorialnih vod so bile položene mine v obrambo pred eventualnimi naglimi napadi z morske strani.

AMERIKA SE NI DOBILA ODGOVORA

WASHINGTON, 14. maja. Reuter. Zunanji minister Hull je novinarjem dejal, da še ni prejel odgovora belgijske vlade glede sporočila o napadih na nezaščitena mesta in ne odgovora nemške vlade na noto USA, naj se nezaščitena mesta ne bombardirajo.

PRESENEČENI LUKSEMBURŽANI

PARIZ, 14. maja. Havas. Posebni dopisnik Havasa poroča, kako je Nemčija s padalci presenetila Luksemburžane. Nemški letaci so s strojnimi zasledovali bežeče Luksemburžane. Francoski poslanik v Luksemburgu je ujet. Upajo, da mu bodo vrnil imunitetno pravico in ga izpuštili.

Priprave za obrambo Egipta

KAHIRA, 14. maja. Reuter. Vlada Egipta, ki je že popoldne pripravila niz varnostnih ukrepov, jih je tekom noči že začela tudi izvajati. Tako je odredjena zatemnitev vseh važnejših egiptskih mest. Novi nasip čez reko Nil severno od Kahirae je proglašen za prepovedano ozemlje. Najbolj nenaden ukrep pa je izdala vlada tekom noči, ko je odredila takojšnji pričetek evakuacije vse zahodne meje napram italijanski Libiji. Prizadeta so tri velika egiptska obmejna mesta. Ti ukrepi so bili izdani po obisku italijanskega po-

slanika Mussolinija pri egiptski vladi večeraj popoldne.

KAHIRA, 14. maja. Havas. Egiptska vlada je odločila, da je vse nilsko ustje smatrati poslej za vojno cono. V primeru potrebe bodo pozvani pod zastave vsi rezervni častniki.

BOMBAY, 14. maja. Havas. Arabski prestolonaslednik emir Saud je dospel v Bombay. Predstavnikom tiska je dejal, da je vsa saudska vojska v pripravljenosti in odločena, boriti se na strani zaveznikov.

Svica je popolnoma pripravljena

CURIH, 14. maja. Ass. Press. Mobilizacija se je v Švici izvršila popolnoma po določenem programu in Švica je sedaj pripravljena, da vsak trenutek lahko sprejme vsak napad na njene meje. Po raznih vesteh zbirajo Nemci na švicarski meji vedno večje čete. Nad mejo patrolirajo neprenehoma švicarska letala, ki imajo nalog napasti takoj vsako tuje letalo, ki bi hotelo preleteti švicarsko ozemlje. Povsod je postavljeno tudi protiletalsko topništvo. Izvedena je organizacija civilne obrambe

proti napadom iz zraka. Člani civilne obrambe so bili tudi že oboroženi. Vse važne postojanke na meji in v notranjosti so zasedene. Vsa Švica je podobna vojaškemu taborišču. Ker je francosko topništvo podrla nemški predor pri Baslu, je vsak promet med Švico in Nemčijo na tej strani ustavljen.

BASEL, 14. maja. Havas. Železniške proge ob nemško-švicarski meji so francoski letalci na več krajih razrušili. Promet se vrši s prestopanjem.

Delna mobilizacija na Madžarskem

BUDIMPEŠTA, 14. maja. United Press. Rezervisti druge in osme armade so poklicani pod orožje. Z uradnega mesta izjavljajo, da ti vpoklici niso v nobeni zvezi z bojaznijo za razširitev vojne na evropski jugovzhod, kakor tudi ne s spori s Slovaško ali z gibanjem sovjetskih čet.

Poklicani rezervisti pripadajo večinoma prebivalstvu, ki ga je Madžarska dobila v pokrajinah, ki so ji bile dodeljene od bivše češkoslovaške. Trenutno ima Madžarska pod orožjem 350 do 400 tisoč mož.

Odmevi evropskih dogodkov v Ameriki

WASHINGTON, 14. maja. Ass. Press. Na sinočnjem panamerškem kongresu za mednarodno pravo je imel ameriški zunanji minister Cordell Hull govor, v katerem je podčrtal, da brezpravje, ki se širi po svetu iz Evrope, ograža že tudi ameriško civilizacijo. Čeprav so USA odločene, da se držijo daleč stran od vojne, jih vendar to stališče ne more zaščititi pred agresijo. Glavno pa, kar USA morajo storiti, je, da še bolj pospešijo svojo oborožitev, kajti izolacija ne predstavlja nič zaščite.

WASHINGTON, 14. maja. Reuter. Predzident Roosevelt je sinoči zahteval naknadni kredit 125 milijonov funtov za oboroževanje, poleg že določenih 500 milijonov funtov v isti namen.

BUENOS AIRES, 14. maja. Reuter. Argentinski zunanji minister je poslal večeraj posebno noto vsem vladam obeh ameriških kontinentov, v kateri predlaga, da se oficijelno stališče vseh teh vlad spremeni od dosedanjega stališča nevtralnosti v stališče nevojevanja (non belligerence), kar je najbolj v korist zavezniške stvari. Zunanji minister USA Cordell Hull, ki je to noto sinoči prejel, ji bo posvetil polno pozornost z vsem možnim razumevanjem.

PANAMA, 14. maja. Reuter. Panamski zunanji minister je poslal vladam obeh

ameriških kontinentov predlog za skupen protest proti nemškemu vdoru v Belgijo in Holandijo.

Napetost tudi na Tihem oceanu

LONDON, 14. maja. United Press. Kakor se poroča, so Angleži izkrcali del svojih čet na Daljnem vzhodu v Holandski Indiji. Po poročilih iz Washingtona je pa dobila ameriška bojna mornarica nalog, odpluti s Havajev na Filipe, kjer bo pripravljena za nastop v primeru, da bi Japonci poizkusili izrabiti sedanji položaj v Evropi za napad na Holandsko Indijo. Zedinjene države bi smatrale vsak tak poizkus za pričetek vojnega stanja.

AMERIŠKE VAJE

WASHINGTON, 14. maja. DNB. USA bodo v bližnjih dneh imele največje dosedanje manevre suhozemske vojske, v katerih bo sodelovalo 310.000 mož. Sodelovali bodo tudi oddelki nacionalne garde in mnogo rezervne edince. Teren manevrov še ni določen.

Mariborska napoved: Oblačno in vetrovno vreme. Toplota se ne bo mnogo spremenila. Večraj je bila najvišja toplota 14,5, ganes najnižja 4,4, opoldne 10,0.

Govor ministra Frossarda

PARIZ, 14. maja. Havas. Minister za informacije Frossard je imel sinoči po radiu govor, v katerem je objavil, da se bje gigantski boj na ozemlju Holandije in Belgije, ki bo trajal lahko še tedne in tedne, saj je velika bitka okoli Verduna trajala šest celih mesecev. Obsodil je metode bojevanja sovražnika ter objavil, da se je posrečilo angleško-francoskim letalskim silam v teku zadnjih štirih dni uni-

čiti nad 400 nemških letal. Od tega je francoska protiletalska obramba zbila na tla 44 nemških letal, a angleško letalstvo RAF je uničilo 88 nemških letal. Ostala letala so bila uničena ali na tleh z bombardiranjem ali zasežena ali zbita v prostoru nad Severnim morjem. Zavezniške izgube so v primerjavi s tem relativno majhne.

Glasovi francoskih listov

PARIZ, 14. maja. Havas. Jutranji listi komentirajo boje v Belgiji in Holandiji, posebno okrog Liègea, dalje nastop Churchill in akcijo, ki se vodi proti »peti koloni«. »Petit Parisien« ugotavlja, da so zavezniške čete 12. t. m. dosepele dalje kakor so se nadejale. Belgijski kralj in holandska kraljica sta zaradi tega izrazila največje zadovoljstvo. V »Epocque« izražajo mišljenje, da Belgija in Holandska še nista glavno poprišče, kjer bo skušal sovražnik pokazati svojo moč. Nemci hočejo tu ustvariti samo drugorazredno bo-

jišče, ki naj bi privleklo zavezniške čete nase. Člankar opozarja na možnost nemškega napada preko Švice ter tako obiti Maginotovo črto. Sovražnikove akcije so šele začetek velikih dejanj. »Jour« meni, da velike bitke med Zuiderskim jezerom in Mozelo ne smejo nikogar iznenaditi. Zavezniški položaji so solidni, zaupati je treba vase in združiti vse napore k skupni obrambi. »Populaire« se predvsem zavzema za prebivalstvo napadenih držav in poziva k akciji za sistematično prehrano beguncev.

Spremembe v romunski vladi

BUKAREŠTA, 14. maja. United Press. Ministrski predsednik Tatarescu je izvršil neke spremembe v romunski vladi, vendar je višja kmetijska stranka še vedno ostala neudeležena pri vodstvu državnih poslov. Zunanje ministrstvo je ohranil še dalje Gafencu.

SKLEP LABURISTOV

LONDON, 14. maja. Reuter. Na večerajšnjem kongresu laburistične stranke, ki je z orogmno večino dveh in pol milijona glasov proti komaj 170 tisoč glasovom odobril vstop laburistične stranke v vlado je k tej odločitvi najbolj pripomogel govor voditelja Marrisona, ki je dejal: Ako vstopimo v vlado, se ne bomo rimo za buržujske interese, temveč za interese celokupnega naroda, kajti v Belgiji in Holandiji niso ogrožena le življenja srednjega stanu temveč življenja celega naroda.

ZAVEZNIŠKA NAROČILA LETAL

WASHINGTON, 14. maja. Reuter. Zavezniški so naročili letal in motorjev za 350 milijonov dolarjev. Nadaljnja naročila bodo takoj sledila.

DAR JUŽNE AFRIKE

CAPETOWN, 14. maja. Reuter. Južnoafriški parlament je soglasno odobril en milijon funtov šterlingov podpore belgijskim in landskim beguncem.

BEGUNCI

PARIZ, 14. maja. V teku večerajšnjega popoldneva so začeli dohajati številni vlakci z belgijskimi in holandskimi begunci, ki jih bodo porazmestili po podežlju.

LONDON, 14. maja. Sinoči so prispeli semkaj prvi begunci iz Holandije. Pripravljene so za njih za prvo silo velike javne dvorane in teniške lope.

ANGLEŠKI ŠKOFIJI V SOFIJI

SOFIJA, 14. maja. Stefani. Delegati anglikanske cerkve so dospeli v Sofijo. Sprejel jih je tudi kralj Boris.

Naš trgovinski sporazum z Rusijo

MOSKVA, 14. maja. Havas. TASS javlja, da je bil trgovinski sporazum med Jugoslavijo in Rusijo v Moskvi podpisan. Protokol se nanaša na vzpostavitev trgovinskih predstavništev v obeh državah, dalje na izmenjavo blaga in način plačanja za letošnje leto. Za Rusijo je podpisal sporazum komisar za zunanjo trgovino Mikojan, z jugoslovanske strani pa dr. Gjorgjevič, bivši finančni minister, in dr. Obradović, pomočnik ministra trgovine in industrije. Novi sporazum o trgovini in plovbi predvideva do gl. 1941 promet v vrednosti 176 milijonov dinarjev. Sovjetska Rusija bo uvažala iz Jugoslavije baker, svinec, cink, masl in druge proizvode, izvažala pa Jugoslavijo predvsem poljedelsko orodje, stroje,

petrolej, bombaž itd. Sovjetska vlada bo imela svoje predstavništvo v Jugoslaviji, jugoslovanska vlada pa v Moskvi. Moskovska »Pravda« prinaša ob tej priliki toplo pisan članek, v katerem naglašajo, da »se odpira Jugoslaviji s tem veliko tržišče na vzhodu. Pogajanja so potekala v zelo povoljni atmosferi. V Beogradu bo skoro odpotovala stalna sovjetska gospodarska delegacija, jugoslovanska pa v Moskvo. Važno je, da sporazum predvideva plačanje v kliringu.« — Jugoslovanska delegacija je zapustila Moskvo 13. t. m. Na postaji so se poslovili od nje pomočnik komisarja za zunanjo trgovino Kuharov in predsednik državne banke Vozjakov.

Novice

Ne obremenjujte mladine s prenapornim delom

Neštetokrat je slišati pritoževanje staršev šoloobveznih otrok, da se mladina v šoli premalo nauči, da je dovtetnejša za druge brezposelne v celo škodljive stvari. Pri tem se kajpak vali vsa krivda na učitelstvo, češ saj se današnji učitelji za svoje naloge malo brigajo in ko smo mi hodili v šolo, takrat smo se v mnogo krajšem času več naučili kot sedaj. V marsičem bi rekli, da so na prvi pogled takšni predsodki upravičeni, ako ne pomislimo na okoliščine, v katerih se nahaja sedanja mladina doma.

Niso redki pojavi po podeželju, da se mnogo šoloobvezno mladino uporablja za naporna hlapčevska in težakša dela. Marsikje mora šoloobvezni otrok in zlasti oni iz revnejših slojev, ki je v službi

pri kmetu nadomeščati dela koniskega hlapca. V sličnih primerih mnogi gospodarji ali očetje ne puste svojih otrok po več dni ali celo tednov v šolo. Vključ opominjanju in nalaganju denarnih kazni se mnogi ne odzovejo, da bi pošiljali otroke redno v šolo. To je namreč znak nerazumevanja za potrebno vzgojo naše mladine, ki spričo tega propada duševno in moralno. Mnogo talentov se v tem ravnanju potepta med ono revno mladino, ki bi se lahko na podlagi svoje nadarjenosti v poznejših letih potom popolnoma izvedene ljudskošolske izobrazbe povzpela na boljša mesta nego je trdo hlapčevsko delo. Marsikateri kmetiški otrok, ki kaže po svoji nadarjenosti voljo za kmetško strokovno izobrazbo izgubi radi oviranega obiskovanja šole

veselje do vsega tega in vzraste kot nepopolno vzgojen fant in nesposoben gospodar.

Marsikateri zgrešeni pojavi v mladinski vzgoji bi se odstranili, ako bi se mladine ne obremenjevalo v tolikšni meri s posli, ki v marsičem tudi slabo vplivajo iz zdravstvenih razlogov. Spričo tega takšna mladina tudi zaostaja v rasti in ni čuda če je dandanes toliko otrok slabih, ki se radi prenapornega dela v mladosti nikdar ne bodo mogli dovolj razviti. V zdravstvenem, kulturnem, prostvenem in socialnem interesu je, da se v tem smislu nekaj pokrene in da naši podeželski mladini več prilike za pouk in se jo razbremenijo poslov, ki ji samo škodujejo. —jh

Trgovski tečaj v Murski Soboti

V petek je bil zaključek poučnega tečaja Zdržbe trgovcev v Murski Soboti, združen z družabnim večerom v hotelu »Slon«. Poleg številnih udeležencev je bil navzoč tudi predsednik Zdržbe, podžupan g. Čeh ter ravnatelj trgovske šole g. dr. Kovačič, inž. Hreščak, tajnik Vebile itd. Končani tečaj, ki je bil prvi te vrste v Soboti, je bil ponovni dokaz naporov in stremiljenj Zdržbe trgovcev, da nudi svojim članom čim temeljitejšo strokovno izobrazbo. Začel se je 13. novembra ter se je takrat vpisalo 44 udeležencev. Poučevalo se je knjigovodstvo, trgovsko aritmetiko, nemščino in stenografijo. Pouk je bil štirikrat te-

densko in to v večernih urah. Tečaj je vodil učiteljski zbor trgovske šole z gospodom dr. Maksom Kovačičem na čelu. Doseženi učni uspehi so odlični. Poučnega tečaja pa se niso udeležili le pripadniki trgovskega stanu, ampak tudi obrtniki, uradniki itd., kar samo poudarja živo potrebo sličnih tečajev za naš kraj. Kakor čujemo, se bo spričo velikega zanimanja v jesenskih mesecih začel nov tovrsten tečaj. Zdržba trgovcev v Murski Soboti zasluži za svoje vsestransko izobraževalno delo, ne samo svojega članstva, temveč tudi najširših slojev naroda, polno priznanje in pohvalo.

Celje

Zborovanje podružnice „Merkurja“

V Celju je zborovala celjska podružnica »Merkurja«, društva trgovskih in privatnih nameštencev Jugoslavije v Zagrebu. Iz poročila predsednika ter tajniškega in blagajniškega poročila je bilo razvidno uspešno delovanje podružnice v minulem poslovnem letu. Poudarjena je bila zahteva, da se komisariat čimprej ukine in da prevzame vodstvo centrale redno izvoljena uprava. Predsednik je omenil akcijo za teritorialno razmejitev bolniških blagajn, po kateri naj bi bilo delovanje »Merkurja« v Sloveniji ukinjeno. S tem bi bili oškodovani interesi čla-

nov »Merkurja«, ki uživajo pri »Merkurju« zelo velike ugodnosti. Celjska podružnica ima že nad 300 članov z nad 600 družinskimi člani. Po volitvah je bila sprejeta resolucija, ki najodločneje protestira proti kakršnikoli teritorialni omejitve delovanja društva in blagajne »Merkurja« v vsej državi. Članstvo zahteva, da se matica tega društva v Zagrebu in blagajna »Merkurja« v Zagrebu čimprej izroči izvoljenim upravnim odborom društva in bolniške blagajne ter ukine komisariat.

MAKSIMIRANJE CEN MOKE

Banska uprava je odobrila trgovcem z moko v Celju, da smejo prodajati pšenično moko vojvodinskega porekla s pribitkom 21%, zaokroženim na 5 par pri kg, na dnevno borzno ceno pšenične moke št. 0, kakor notira na novosadski produkti borzi, oziroma s pribitkom 19% ob enakih pogojih za moko slavonskega porekla in z znižanjem po 20 par pri kg za moko št. 2, in po nadaljnjih 20 par za moko št. 5, 6 oziroma 7 na bazi označenih borznih cen za pšenično moko št. 0. Isti pribitek velja za ceno otrobov.

c. Jubilejna sokolska razstava v Celju ob priliki pokrajinskega zleta bo v Narodnem domu odprta že teden poprej, v nedeljo, 23. junija, da si jo bodo mogli ogledati Celjani in okoličani še pred zletnimi dnevi. — 28. in 29. junija bodo v Celju razne tekme. Predvidene so celo savezne tekme. Na predvečer 29. junija bo priredilo matično društvo akademijo na Glaziji.

c. 70 letnico svojega rojstva je praznoval v soboto 11. t. m. ugledni celjski odvetnik g. dr. Ivan Sket. Vrlemu narodnemu možu, ki ga štejemo tudi mi med svoje zveste naročnike, želimo še mnogo let srečnega in plodonosnega življenja.

c. Občni zbor Ciril-Methodovih podružnic v Celju bo v četrtek, 16. t. m., ob 20. v mali dvorani Narodnega doma.

c. S strohe je padel v Lahomšku pri Laškem 43 letni posestnik Franc Lapornik. Pri padcu je dobil težje poškodbe po hrbtu in levi roki.

c. Nesrečen padec. 13 letni Slavko Kandušer, Cesta na Grad v Celju, je padel in si zlomil levo roko v komolecu.

c. Izlet v hrvatsko Zagorje priredi Tujsko-prometno društvo Šmarje-Celje v nedeljo, 19. t. m. z avtobusom. Prijave sprejema drogerija „Sanitas“.

c. Dela na stadionu v Čretu so do nadaljnjega ukinjena po okrajnem načelnstvu.

c. Kmečka „Samopomoč“, družba z o. j., je ustanovljena v Celju. Bavi se z razdeljevanjem kmetijskih pridelkov po deželi.

c. Šentjakobsko gledališče iz Ljubljane bo uprizorilo v nedeljo, 19. t. m., ob 20. v mestnem gledališču Nušičevo veseligr „UJEZ“ (Udruženje jugoslovanskih emancipiranih žen). Predprodaja vstopnic v Gorjancjevi knjigarni.

c. Društvo absolventov drž. trgovskih šol v Celju je na svojem običnem zboru izvolilo za predsednika Leopolda Vučerja, za podpredsednika Feri Pleterska, tajnika je Milena Modiceva, blagajnik Milan Zupanek.

c. Tehnični ravnatelj celjske cinkarne g. dr. inž. Menzel, ki je bil tu zaposlen 12 let, je zapustil našo državo.

c. Rezervni podoficirji celjskega vojnega okrožja se opozarjajo, da je v novi zakon o ustroju vojske in mornarice unesen tudi člen, ki določa rez. podoficirjem za časa voj. vežb podoficirsko plačo. Minister za prosveto pa je odobril ponovno priznanje podoficirskih šol, kot enake mali maturi. Minister za narodno zdravje je odobril rez. podoficirjem popust pri zdravljenju v bolnicah in zdraviliščih. Te določbe stopijo v veljavo, ko bodo objavljene v uradnem listu. Organizirani člani se pozivajo, da čimprej nakažejo članarino. Pošljejo naj tudi podatke iz vojaške isprave in sliko. Oni, ki še niso organizirani, naj to store čimprej, sicer ne bodo deležni zgoraj naštetih ugodnosti.

Ljubljana

a. Brezplačen prevoz nalezljivo bolnih. Nedavno objavljeni strogi predpisi o prevažanju bolnikov, ki imajo kako nalezljivo bolezen, so vznemirili prebivalstvo v toliko, da so ljudje zdaj zaskrbljeni glede na stroške v primeru, če jim kdo od svojcev zbolí na nalezljivo bolezen. Zato opozarjajo z uradne strani, da je prevoz z mestnim infekcijskim avtomobilom popolnoma brezplačen za ljubljanske bolnike. Tudi prevoz takih bolnikov z železnico je prepovedan, vendar je pa v nujnih primerih, kjer gre za rešitev bolnika, treba prevoz javiti načelniku železniške postaje, da v sporazumu z banjovinskimi zdravnikom ukrene vse potrebno za prevoz bolnika tako, da ni pri tem ogroženo zdravje drugih potnikov. Splošno pa prevažna na deželi nalezljivo bolne ljubljanski higien-

ski zavod s svojim avtomobilom na račun občin ali bolniških zavarovalnic. Torej je za prevoz takih bolnikov v Ljubljani oziroma bližnji in daljni okolici, kakor tudi v Celju in Mariboru ter njunih okoliših, dobro poskrbljeno, pa treba samo, da se ljudje po teh predpisih ravnavajo.

a. Ljubljanska splošna in otroška bolnišnica je tako prenapolnjena, da se dostikrat ne morejo sprejeti bolniki, ki so res potrebni zdravniške oskrbe v bolnišnici, zato se uprava bolnišnice obrača z nujnim pozivom na vse pristojne občine, pa tudi starše oziroma svojce bolnikov, ki so že ozdraveli, ali pa se že lahko prevzamejo v domačo oskrbo, naj jih takoj vzamejo iz bolnišnice.

a. Težave z razsvetljavo. Na razne pritožbe oziroma želje po boljši razsvetljavi nekaterih mestnih predelov, zlasti ceste ob železnici v Tivolju, sporoča mestna občina, da v današnjih razmerah takim željam ni mogoče ustreči, že zaradi potrebe varčevanja in varovanja davkoplačevalcev pred novimi obremenitvami. Razsvetljava omenjene ceste bi sama veljala 50 tisoč din. Sploh so pa kake nove instalacije danes nemogoče, ker ni več dobiti potrebnih zemeljskih kablov iz tujine. Mestna elektrarna ima sicer še nekaj kablov v zalogi, s temi pa mora varčevati za najnujnejše potrebe.

a. Kazenski proces proti delničarjem in in upravnim svetnikom usnjarskega velepodjetja Karol Pollak d. d., obtoženim zločinstva lažnega bankrotstva, je po tridnevni razpravi pred malim senatom ljubljanskega okrožnega sodišča, končal s popolno oprostitvijo vseh obtožencev. Stroške tega procesa trpi državna blagajna.

NA AŠKERČEVEM DOMU

Na domu pesnika nesmrtnih »Balad in romanc« Antona Aškerca je bilo na binkoštno nedeljo lepo slavlje. Od vseh krajev so prihiteli častilci velikega pesnika k odkritju spominske plošče, s katerim je akcijski odbor za rešitev Aškerčeve domačije v Ljubljani končal svoje delo. Uvodno besedo je imel bivši poslanec g. Rajko Turk, nato pa je govoril novinar in pisatelj Mrzel. Razen govornikov so pri slovesnosti sodelovali tudi pevci »Sloge« iz Ljubljane.

PONAREJEVALEC MAJČEN ARETIRAN

Nedavno so naše oblasti razkrinkale dobro organizirano tolpo, ki je ponarejala 500 dinarske bankovce. Več članov te družbe so že prijeli, le glavna ponarejevalca Anton Grašič in Franc Majcen sta pobegnila. V noči na ponedeljek

Žavcerjev vrh na Kobanskem

Kobanski teden je pokazal zanimanje narodnega občinstva Maribora za poznabljen mejo planino severno od Drave. Upajmo, da bo naša meja oživela. Meščan in gorski samotarec bosta navedla prijateljske stike. Hvalevredna je zamisel nakupa posesti pri Sv. Duhu in ustvaritve »Mejnega doma« za našo mladino. Starodavna slovenska duhovska trdnjava bo vršila dvojno delo, zidanje zavesti v duše mladeži z zaledja in meje! Planinske posetnike stare romarske postojanke bodo gostinski obrati solidno in dobro postregli.

Najbolj je potreben poseta zapuščeni del Kobanskega med Sv. Križem, Selnico in Kamnico. Ta svet je še neokrita zemlja, ki skriva premmoge lepote. Tu živi prav svoje življenje Kobanec med gozdovi in tratami, po gorskih grebenih in globokih grabah. Svet je prepleten z gorskimi kolovozi, in mnogimi stezami. Najvišja ostrina, ki jo vidiš iz mesta nad Kamnico je Žavcerjev vrh. Sam vršič je

Mast in kapljice proti golši

(Kropfu)

Mnogi ljudje, posebno v gorskih krajih, trpe na golši, ki ovira dihanje. Da se tega rešite, vzemite mast in kapljice proti golši (Kropfu). Dobi se v lekarni Mr. L. Gayer, Zagreb, Illica 79

so orožniki prijeli Majcna, ki je nič hudega sluteč spal pri nekem posestniku v Skorbi pri Ptuj, kjer je ponarejal 500 dinarske bankovce. Izdal ga je njegov sodelavec Josip Belec, ki je v Šalovcih razpečeval falzifikate. Pri Majcnu so našli 774 bankovcev po 500 din, kar predstavlja vrednost 387.000 din. Bankovci so serije K 100—732, K 1100—132 in K 050—132. Po aretaciji Franca Majcena se bo najbrže pojasnilo tudi bivanje glavnega ponarejevalca Grašiča.

DRAGA IZKUŠNJA LAHKOVERNE ŽENE

K neki lahkoverni ženi v Murski Soboti sta prišli dve ciganki ter ji obljubili, da ji bosta odvrgli bolezen, ki so ji jo začarale nevoščljive ženske. Zahtevali sta v ta namen ves njen papirnati denar v znesku din 7800, ki sta ga pred njo zavili v cunjio z navodilom, da sme pogledati v ovoj šele po določenem času. Tedaj je lahkoverna žena našla v krpi namesto denarja le časopisni papir. Orožniki so sedaj obe sleparki izsledili v taborišču blizu Čakovca.

o Oče in sin na istem kolesu v smrt. V Zagorju se je smrtno ponesrečil Franc Robnik, ki se je s kolesom peljal čez Trojane. Na klanec je odpovedala zavara in Robnik je strmoglavil s kolesa ter obležal z razbito glavo. Mož je kmalu izdihnil. Pokojnikovo kolo spremlja žalostna usoda. Spomladi se je z istim kolesom smrtno ponesrečil tudi njegov sin.

o Otroški dnevi. Jugoslovanska Unija za zaščito otrok, sekcija za dravsko banovino sporoča, da bodo letošnji otroški dnevi v dravski banovini od 26. maja do 2. junija z geslom: »Otrokom je treba v velikih nesrečah najprej pomagati«. Ker je tema za letošnje dečje dneve važna prav z ozirom na sedanjí resen čas, se bodo otroški dnevi izvedli v kar najširšem obsegu.

o Društvo »Skala« na Zgornji Polskavi pri Pragerskem je proslavilo v nedeljo in ponedeljek materinski dan z zelo peštrm sporedom. Deklamacijam je sledila krasna igrice v 3. dejanjih »Otrok brez mame«.

n Pomladanski ribolov na Jadranu je letos odličan. Samo v eni zadnjih noči so ribiči v okolici Splita in otokov vlovili okoli 6 vagonov rib, ki jih pa le deloma pravažajo na splitski trg. Po večini jih konservirajo sami, ker niso zadovoljni s cenami, ki jih nudijo razne tvornice.

n Senzacija bodo imeli v kratkem v Senti, ko se bo poročila Viktorija Dezmanj, ki je do pred 4 leti bila moški ter imela ime Julij. V mnogih hišah so smatrali Julija za bodočega zeta, dokler ni naenkrat popolnoma izgubil zanimanja za ženski spol ter ni raznim ženitbenim načrtom napravil konca kirurgov nož.

n Bitka med cigani in stražniki. Ciganska tolpa iz okolice Karlovca je izvršila zadnje dni več večjih vlovov in tatvin. Zato je odredil predstojnik karlovske policije racijo na tatinske cigane. Sredi noči so stražniki s pomočjo Hrvatske seljačke zašтите obkolili cigansko taborišče. Takrat pa so pričeli cigani, ciganke in otroci streljati na stražnike s puškami in samokresi. Na isti način je odgovorila tudi policija. Cigani so pobegnili, ciganke pa so polovili. Več ciganov je bilo nevarno ranjenih.

Maribor

Pred nastopom hrvatskih književnikov

Jutri s popoldanskim brzovlakom se pripelje v Maribor devet uglednih zastopnikov sodobne hrvatske književnosti. Maribor jih bo sprejel že na kolodvoru z godbo in pesmijo, oni se bodo pa nato poklonili našemu pesniku in osvoboditelju Maribora, velikemu generalu Rudolfu Maistru, na katerega grob na Pobrežju bodo položili venec. Tudi tam bo zaigrala godba in prepričani smo, da se bo ob generalovem grobu zbralo častno število naše zavedne javnosti. Zvečer ob 20. uri bo v Narodnem gledališču recitacijski večer, ki bo gotovo višek manifestiranja slovensko-hrvatske bratske kulturne vzajemnosti.

Ze v soboto smo predstavili štiri izmed gostov, ki nas bodo jutri obiskali. Danes to predstavljamo nadaljujemo.

DOBRIŠA CESARIČ

V mladi hrvatski poeziji so pesmi Dobriše Cesariča najbolj znane in najbolj popularne. Cesarič je muzikalen in poduhovljen pesnik, ki je pričel svojo umetniško kariero s socialno opredeljeno pe-

smijo »Vagonarij«, kateri so sledile »Predmestje«, »Mrtvašnica najbednejših« in druge. Pozneje je svojo poezijo formalno dovršil in duhovno poglobil ter ustvaril pomembne umetnine. Te so posebno »Razstane«, »Grenke pesmi« in »Sladko ko kri iz prerezanih žil«. Prav posebno značilna pa je za njegovo največje ustvarjanje pesem »Srce«. Doslej je izdal dve zbirki pesmi z naslovom »Lirika« in »Rešene luči«. Njegova »Lirika« je prejela nagrado akademije. Cesarič prevaja tudi mnogo ruske pesnike.

NOVAK SIMIČ

Ing. Novak Simič je prinesel v hrvatsko slovstvo nov svet pozabljenega bosanskega podeželja, njegove ljudi in temine njihovih življenjskih zgodb. Pred vsem je to boj med staro in mlado generacijo. Toda prav tako važen novum kakor po vsebini, je Simičevo leposlovje tudi po formalni strani. Njegov stil je bujen in preganten. Doslej je objavil tri knjige: roman »Sadovnjak«, novele »Neznana Bosna« in novele »Zaton Tišihana«. Razen tega je objavil več novel po revijah. Njegov roman »Sadovnjak« je zelo originalna zgodba bosanske železni-

čarske družine v malem mestu. Vendar je Simič močnejši kot novelist. Med njegovimi novelami sta vredni posebne pozornosti dve: »Zakoni in ognji« ter »Otroška leta Ivana Kožarja«. Mimo tega je Simič tudi dober lirik.

nosti dve: »Zakoni in ognji« ter »Otroška leta Ivana Kožarja«. Mimo tega je Simič tudi dober lirik.

Mariborčani!

V sredo 15. t. m. ob 16 uri bomo sprejeli na kolodvoru hrvaške književnike, ki bodo priredili istega dne ob 20. uri v Narodnem gledališču svoj književni večer. S tem stopa za Ljubljano tudi Maribor v najožje kulturne stike z Zagrebom. Obisk hrvaških književnikov naj bo manifestacija slovensko-hrvaškega prijateljstva, poglobitev medsebojnih stikov in učvrstitev novih vezi, ki baš v sedanjem času morajo tesno povezati Slovence, Hrvate in Srbe. Zato poziva-

mo vse Mariborčane, da se udeležijo sprejema na kolodvoru in zvečer literarnega večera v častnem številu.

Umetniški klub, Prosvetna zveza, Zveza kulturnih društev, Prosvetni odsek Sokola, Prosvetni odsek podzveze Slov. fantov, Študijska knjižnica, Muzejsko društvo, Zgodovinsko društvo, Ljudska univerza, Narodno gledališče, Glasbena Matica, Pedagoška centrala, Pevska družba Maribor, Drava, Jadran, Delavsko kulturno društvo »Vzajemnost«.

PRIJAVA ŽITNIH ZALOG

Trgovinski minister je predpisal pravilnik za izvajanje uredbe o prijavljanju žita. Po določilih te uredbe so obvezani voditi knjige za žito (kolikor mesečni promet presega 2000 kg) vsi trgovci, ki se v kakršni koli obliki bavijo s trgovino z žitom (pšenica, rž, ječmen, oves, koruza) in pšenično moko, ter mešanico pšenične moke, nadalje trgovski mlini in mlini na merico ter zadrage, ki se bavijo s prodajo ali z nakupom žita ali pšenične moke za svoje člane.

Dolžnost vodenja knjig ne velja za predelovalce moke (izdelovanje kruha, peciva itd.), ne velja pa za prodajo lastnih pridelkov od strani kmetovalcev in za delo stoparjev na račun tretjih oseb, katerim se ješpren vrača. Obveznost velja za glavni obrat kakor tudi za vse podružnice, izpostave in odkupne postaje. Kolikor osebe, za katere velja obvezno vodenje knjig za žito, teh knjig ne bi vodile od dne, ko stopi ta pravilnik v veljavo, so dolžne te knjige uvesti najkasneje v 14 dneh od dne, ko stopi pravilnik v veljavo.

OBRITNIKI SE PRIPRAVLJAJO NA SVOJO RAZSTAVO

Tudi letos bodo mariborski obrtniki, mojstri, pomočniki in vajenci razstavili svoje izdelke na tradicionalni obrtniški razstavi na Mariborskem tednu. Ta razstava ima namen prikazati veliko sposobnost naših obrtnikov in visoko kakovost njihovih izdelkov. Da pa bo ta slika čim popolnejša, je potrebno, da se razstave udeležijo vse obrtniške panoge in da mojstri vplivajo na svoje uslužbenke, da se obrtniške razstave na Mariborskem tednu polnoštevilno udeležijo s kar najboljšimi izdelki. Priprave za to razstavo, ki jo organizira Slovensko obrtno društvo v Mariboru, so v polnem teku, treba je le, da sodelujejo vsi obrtniški krogi.

in Meščani! V sredo, 15. t. m. posetijo naše mesto hrvatski književniki. V pozdrav dragim gostom bo mestna občina na svojih poslopih v sredo dopoldne razohesila državne zastave. Vljudo vabim meščane, da store isto na svojih poslopih. Zupan: dr. Juvan, s. r.

in Upokojen je bil inšpektor drž. žel. v Mariboru g. Franc Rožman.

in O prehrani. Otroci večkrat odbijajo hrano. Zdravilo je enostavno. Otroke je hraniti z »Braco« mlečno dečo moko, ker ni odvratna.

in Pozivaju se svi odvdašnji Hrvati da po mogućnosti prisustvuju dočeku hrvatskih književnika, u srijedu 16. o. m. j., u 4. sata na kolodvoru. U srijedu navečer je u kazalištu svečana priredba, pa se moli, da bi prisustvovali svečanosti u što većem broju. — Hrv. kult. društvo »Napredak« pozdravlja u Mariboru.

in Nova opekarna. Stavbena zadruga »Naš dom« v Mariboru je vzela v najem opuščeno opekarno v Jesenci pri Framu in pričela izdelovati opeko. Letos nameravajo izdelati pol milijona opek.

in Zborovodja Ipavčeve župe vabi vse pevce moških zborov k sprejemu hrvaških književnikov v sredo, 15. maja, ob 20.16. uro na glavnem kolodvoru.

in Pevski zbor Glasbene matice v Mariboru poziva vse svoje pevke in pevce k strogo obveznim pevskim vajam za koncert, ki bo v nedeljo 19. t. m. v Slovenski Bistrici. Skupne vaje mešanega zbora so ta teden v torek, sredo in petek.

in V frančiškanski cerkvi sta se poročila g. Rihard Kisli, tehnični uradnik, in gđc. Štefka Škerjanc, zasebna uradnica.

in Združenje »Ekord«, ekonomična reja drobnjadi, vabi na ustanovni občni zbor, ki bo 29. t. m., ob 20. v »Mariborskem dvoru«.

in Petrolejka je eksplodirala. V tukajšnji bolnišnici so pripeljali 25 letno Julijano Ogrinčevu od Sv. Jakoba v Slovenskih goricah, ki je dobila hude poškodbe zaradi eksplozije petrolejke. Zaradi pomanjkanja petroleja mešajo petrolej z bencinom, kar povzroča hude nesreče.

in V petek bo prvi brezmesni dan. Nova uredba o brezmesnih dnevih, o kateri smo že poročali, stopi v veljavo že to sredo, tako da bo prvi brezmesni dan v petek. Na ta dan mesarji ne bodo prodajali mesa, v gostilnah pa bodo pripravljene same brezmesne jedi.

in Pretep v Košakih. V neki košaški gostilni so se stepli pijani fantje. Na bojišču je obležal štirikrat zaboden 28 letni žagar Martin Stok, ki so ga morali nemudoma prepeljati v bolnišnico.

in Uboj sredi mesta. Poročali smo že, da so na Ruški cesti našli nezavesnega in vsega krvavega upokojenega železničarja Ivana Korošca iz Studencev. Imel je veliko rano na temenu, poleg njega pa je ležal odprt nož. Korošca so prepeljali v bolnišnico, kjer pa je poškodbam podlegel. Pokojni je bil popularen harmonikar, ki je po gostilnah zabaval staro in mlado.

in Napad z nožem. Pred neko gostilno v Kamnici so pijani fantje sredi noči napadli šolskega slugo Franca Potočnika in ga z nožem ranili. Potočnik je imel toliko prisotnosti duha, da je napadalca zgrabil in ga odpeljal v Maribor na orožniško postajo.

in Čigavo je kolo? V Wildenrainerjevi ulici 8 so našli možko kolo znamke »Presto« z ev. štev. 161632. Lastnik kolesa naj se zgleda na policiji.

in Nesrečni padci s kolesa. V mariborsko bolnišnico so pripeljali kar tri ponesrečence, ki so padli s kolesa. Najhuje je poškodovana 44 letna kuharica Terezija Korže, ki je v Košakih trčila v drugega kolesarja. Zdobila je tako nevarne poškodbe, da je še sedaj nezavesna. S kolesa je v Makolah padel 38 letni pesnik Janez Babšek. Pri padcu je dobil hude notranje poškodbe. Pri Sv. Petru je padel na klancu s kolesa 34 letni Rudolf Krajnc in se nevarno poškodoval na glavi.

in Nočna lekarniška služba od 11. do vključno 17. t. m.: Mestna lekarna pri Orlu, Glavni trg 12, tel. 25-85; lekarna pri Sv. Roku, vogal Aleksandrove in Meljske ceste, tel. 25-32.

Kino

* Esplanade kino. Binkoštni spored: Najnovejši Harry Piel film »Arena smrti«, Harry Piel in nešteto dresiranih živali izvajajo vratolomne akrobacije.

* Grajski kino. Samo še v sredo »Kraljevič in berač«, Erol Flynn. Od četrta dalje »Čajkovski«.

* Kino Union. Do vključno torka »Blokada« prekrasen film o špijonaži in državljanski vojni. V glavnih vlogah Madeline Carroll, Henry Fonda in Vladimir Sokolov.

Mariborsko gledališče

Sreda, 14. maja, ob 20: Literarni večer hrvaških književnikov.

Opera »Ples v maskah« na mariborskem odru. Kot drugo operno delo letošnje sezone se pripravlja znana melodična Verdijska opera »Ples v maskah« pod Herzogovo taktirko in v Srbinski režiiji.

Radio

Torek, 14. maja
Ljubljana: 18. veseli drobiž, 19. poročila; 19.50 gospodarski pregled; 20. koncert slovenske glasbe; 21.30 vaški umetniki; 22. poročila; 22.15 citre. — Beograd: 18. koncert na fagotu; 18.50 lahka glasba; 19.40 kompozicije Čajkovskega; 20.10 pesmi; 20.40 lahka glasba; 22. lahka glasba. — Praga: 20.05 orkester in solisti; 21.30 lahka glasba; 22. dela čeških skladateljev. — London: 20.30 koncert na dveh klavirjih; 23.35 koncert orkestra; 23.10 lahka glasba. — Rim: 21. Puccinijska opera »Turandot«. — Milano: 20.30 mali orkester; 23.15 lahka glasba. — Firenze: 20.30 odlomki iz oper; 22. plesna glasba. — Budimpešta: 20.10 veliki koncert; 23.20 ciganski orkester. — Bukarešta: 19.20 flauta in klavir; 20. simf. koncert; 22. lahka glasba. — Bratislava: 19.30 godba na pihala; 22.15 lahka glasba.

Otvoritev III. Umetniškega tedna

V soboto zvečer je bila v razstavnici dvorani Sokolskega doma slovesna otvoritev razstave III. Umetniškega tedna. Kako velikega pomena je kulturno življenje v teh resnih dneh, je pokazala velika udeležba zastopnikov vsega javnega življenja v Mariboru. Predsednik Umetniškega kluba v Mariboru dr. Maks Šnuderl je uvodoma po-

zdravil zastopnika bana okrajnega načelnika dr. Šiško, župana dr. Juvana, okrajnega načelnika Ajleca, zastopnika škofa dr. Osterca in druge, nakar je poudaril pomen Maribora v umetniškem udejstvovanju. Vsakoletna prireditel Umetniškega tedna pokaže moč naših umetnikov na meji, moč njihovega peresa, čopiča in dleta.

Neurje na binkoštno nedeljo

Na binkoštno nedeljo popoldne so se jeli zbirati z zapadne strani gosti temni oblaki, ki so se stiskali čedalje niže. Vmes je začelo bliskati in grmeti. V smeri proti Slov. goricam je tudi večkrat udarila strela, ki pa kot nam je znano, ni terjala nobene žrtve. Ob 13.10 pa se je vsula iz nasičenih oblakov ploha kot

bi lilo iz škafa. V trenutku so bile ceste pod vodo, odvodni kanali pa so le stekla požirali ogromne količine vode. Po 2 urah naliva in dežja je padlo 34 mm padavin. To je letos največja količina padavin, ki je padla v razmeroma kratkem časovnem razdobju.

Nove cene mesa

Kr. banska uprava v Ljubljani je odobrila mesarjem mesta Maribora povišanje cen mesa, in sicer goveje I. 14—16 din, goveje II. 12—14 din, telečje 12—14, svinjsko 16—18 din, slanina 16—18, salo 20 in mast 22 dinarjev.

1495 BIRMANCEV V MARIBORU

Tudi letos je bil naval birmancev v Mariboru izredno velik, kar se je poznalo zlasti na binkoštno nedeljo, ko je bilo v stolnici birmanih 1321 otrok, v ponedeljek pa je prišlo k birmi 174 birmancev. Vseh birmancev je bilo letos v Mariboru 1495, od česar odpaše več ko polovico na Maribor, ostalo pa na okolico.

SLAVNOSTNI KONCERT MARIBORSKEGA TRIA POSVEČEN PETRU ILJIČU ČAJKOVSKEMU

V okviru Umetniškega tedna priredi Umetniški klub v petek 17. t. m. v dvorani Zdravne gospodarske banke komorni koncert Mariborskega tria. Trio sestavljajo priljubljeni umetniki Taras Poljanec, Oton Bajde in Roman Klasič. Koncert je posvečen Petru Iljiču Čajkovskemu ob 100 letnici njegovega rojstva. V vseh slovanskih mestih se prirejajo letos slavnostni koncerti v njegov spomin, na katerih se izvajajo večinoma njegova najznamenitejša dela: 4

Amfonijska, patetična simfonija in v gledališčih opera Evgenij Onjegin. Tudi obmejni Maribor ne sme zaostati za ostalimi mesti, zato se je Mariborski trio na pobudo Umetniškega kluba, odločil izvesti njegov znamenit in veličasten trio op. 50 ter se s tem delom pokloniti spominu na najgenialnejšega izmed slovanskih skladateljev.

Umetniški klub pričakuje, da bo naše koncertno občinstvo znalo dandanes pravilno vrednotiti pomen te obletnice ter da bo zato polnoštevilno posetilo ta spominski koncert.

MARIBORSKA GLEDALIŠKA UPRAVA DOBI NOVO STREHO

Naše občje priznana stavbeno podjetje Jelenec & Šlajmer se z ozirom na neugodno vreme zelo trudi, da spravi poslojce gledališke uprave čimprej pod novo streho. Zadnje dni so zidarji že pričeli z nadzidavo novega nadstropja. Kot zadnji preostanek na starem podstrešju je zdaj prišel na vrsto dimnik, ki se seveda tudi izmenja. Že to soboto — upajmo — da postavijo na nadzidavo novo podstrešje, ki se pokrije z deloma tudi novo strešno opeko. Medtem se bo otrdil tudi cementni hodnik, ki nad dvoriščnim vhodom veže obe poslopji.

Zanemlost

Razvija se vojna, kakršne svet še ni videl

Armade se zbirajo — Trdnjavski vozeli pri Liègeu — Odločilna bitka bo pred Brusljem?

Po splošni sodbi je 10. maj otvoril pravo vojno v sedanjem gigantskem razračunavanju velesil. S tem dnem se je začela bitka na življenje in smrt, vojna, kakršne svet še ni videl. Nemčija je tega dne začela odločilno bitko in vrgla na svojem desnem krilu na bojišče blizu 50 divizij. Njen vojni potencial je ogromen, njena kopna vojska znaša po francoskih trditvah okrog 240 divizij, z raznimi specialnimi četami, zračna sila po računih ameriškega strokovnjaka Elliota pa 10.000 do 12.000 letal.

Toda, tudi zavezniška vojska je ogromna. Točne številke ti ne izdajajo javnosti. Znano je le, da je francoska vojska, jedro zavezniških armad, ki bodo odločale na zahodu, porazdeljena na blizu 60 divizij, brez kolonilnih čet. Po mobilizaciji je sama Francija postavila na noge najmanj 120 divizij, mož prve in druge črte, od tretje črte pa gotovo še veliko število divizij. Angleži so tudi poklicali pod orožje milijonske vojske. Po mnenju Elliota so zavezniške zračne sile slabše od nemške, toda z naglo dobavo letal iz Amerike se bo to razmerje izenačilo in bodo zavezniški v kratkem presegli nemške letalske sile. Domača fabrikacija letal je z majhnim viškom v korist Nemčiji. Ni dvoma, da se je Nemčija odločila za odločilno bitko. Vsako odlašanje bi pomenilo nadaljnje ojačenje zavezniškov. Dobro izkoriščen trenutek bi pa lahko okrepil položaj v Severnem morju in pripravil osnovo za nemški napad na Velikobritansko otoke. Čeprav je bil sedanji napad izveden le na levem krilu, je gotovo, da se bo razširil tudi v sredo, med Saaro in Moselo, kjer naj bi uspešen predor presekala zvezo francoske in belgijske vojske v Ardenih.

Prve bitke so le markiranje velikih bojov, ki se bližajo. Oba nasprotnika tipata okrog in pripravljata čim večje rezerve za odločilni sumek. Levo nemško krilo, ki je skozi Luksemburg predrlo k belgijskim utrdbam, skuša doseči Ardene, rudno gorje, katerih posest bi ogrožala francosko Loreno.

Glavno svojo silo so vrgli Nemci na prostor pri Maastrichtu in dosegli Albertov kanal, ob katerega južnem koncu je važna trdnjava Liège, ključ do nadaljnjih operacij. Če pade ta trdnjavski vozeli, je Nemcem odprta pot k Bruslju, v belgijsko ravnino, kjer bo prišlo do silovitega spopada med obema taboroma. Belgija je postavila na bojišče 22 dobro oboroženih divizij. Tudi Holandska, ki je dolga leta zanemarjala narodno obrambo, je v kratkem oborožila z modernim

orožjem 10 divizij.

Belgija je svojo mejo močno utrdila. Samo trdnjavnica pri Liègeu, Eben Emol, južnovzhodno od Maastrichta, ki so jo Nemci prvi dan napada zavzeli, ima 17 večjih in manjših oklopnih stolpov s 36 topovi. V trdnjavskem vozlu mesta Liègea je gotovo nad 100 najmodernejših topov.

Glavna holandska utrdbena črta gre ob reki Ijseli, od Kampena na Zuider-skem jezeru do Arnheima. Sodili so, da je zelo močna, a so jo Nemci na nekaterih krajih že predrli. Južna holandska obrambna črta pa poteka od Nijmegen

na Waali ob Moseli na Roermond, severno od Maastrichta. Na predelu ob ren-skem ustju, ob Lek in Waali je položaj kritičen. Za luke, ki leže ob ustju Rena, se bodo vodile še velike bitke. Glavno bitko pa pričakujejo na ravnini okrog Bruslja. To seveda v primeru, če bi Nemci osvojili Liège in na vsej širini prekorčili Albertov kanal. Bitka na življenje in smrt v bruseljski okolici naj bi odločila o nadaljnji usodi, če se bo z zavojem nemškega desnega krila k Flandriji res ponovila epizoda iz svetovne vojne ali ne.

Kraljica Elizabeta o moški obleki delavk

Nedavno sta angleški kralj in kraljica obiskala Liverpool. Velika množica prebivalcev ju je živahno pozdravljala. Posebne pozornosti sta bila suverena deležna v tovarnah, kjer je uslužbenih mnogo žensk-prostovoljk. Kraljica je izjavila, da je zelo pametno, če nosijo ženske pri de-

lu moško obleko, ker jih ne moti pri poslu in ne spominja na ženskost. Angleške ženske bodo znatno pripomogle, da se bo vojna uspešno končala z zmago. Po vojni se lahko nadejamo, da bomo v vsakem pogledu imeli boljši svet, kakor je bil dosedanj.

Skrivnosti človeškega organizma

Ko so pred nedavnim po neki nesreči z visoko napetostjo ponesrečenca skušali oživiti, se je izkazalo, da je bila njegova kri še osem ur po uradno dognati smrti živa in prosta vseh klic.

HUMBOLDT IN SPIRITIZEM

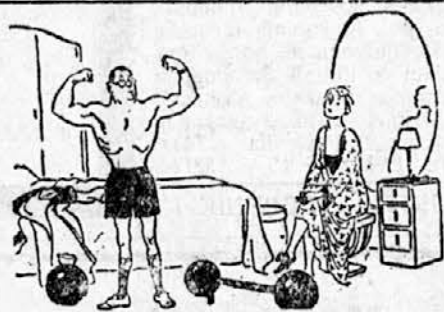
Znanega nemškega prirodoslovca Aleksandra von Humboldta je vprašal nekoč neki navdušen prišast spiritizma:

— Kaj mislite vi o spiritizmu?

— Nič! Ne verujem v to komedijo.

— Ali verujete mi, premikanje mize med klicanjem duha je resnična stvar. Vedno sem opazil, kako se miza premika in popušča, ko jo držim.

— Pa, je odvrnil učenjak, pametnejši vedno popušča...

— No, kaj praviš k tem mišlcam? Od jutri dalje bodo na vrsti noge.

Ta ugotovitev je zelo važna za kirurške obravnave v časih vojne in za uporabo krvi mrtvih ljudi za rešitev živih.

Drug kuriozum v človeku je ta, da ima okostje otroka 11 kosti več nego okostje odraslega človeka. Vzrok je v tem, da neke kosti v določeni dobi skupaj zrastejo, in sicer v lobanji ter v hrbtenici. Šele potem je okostje popolnoma izdelano.

Naziranje, da so ljudje, ki kažejo v vseh okoliščinah veliko odpornost do vseh bolezni, ni točno. Pred kratkim je moža, ki ni bil v svojem življenju nikoli bolan, pičila osa v ušesno mečico in kratko potem je za to neznanco ranico umrl.

Večina živali se ne briga za svoje mrtvece

Večina živali se kaj šlabo briga za mrtva trupla, mnoge celo beže od njih. V tem pogledu skoro ni izjem. Videti je, kakor da živali ne mislijo na smrt, a če že nalete na trupla, čim prej pobegnejo od njih. So izjeme, med katere spada južnoameriška lama. Ko začuti žival, da se ji bliža smrt, se zateče na določen kraj, kjer pogine. Tako so ponekod cela pokopališča okostij lam. Druga izjema so mravlje. Te vlačijo mrtve tovariše na poseben skrit kraj, pravo pokopališče.

Novi minister za kolonije v Churchilllo-vem kabinetu, lord Lloyd je predsednik British Councila, izkušen administrator, dober poznavalec prilik Indije in Bližnjega vzhoda, ker je bil dalje časa generalni guverner v Bombayu in visoki komisar v Egiptu.

Novi angleški minister za informacije Duff Cooper je po monakovskem Chamberlainovem neuspehu podal ostavko kot minister za vojno mornarico. Star je 50 let in znan kot zelo energičen mož.

REŠITEV KRIZANKE štev. 74.

Vodoravno: prepelica, rama, Oran, ozon, tara, din, dim, nad, Jan, sa, oka, as, zmaga, lopov, Azov, dama, Rigi, Irig, bi, Nin, so, Jela, Atos, Ali, Ana.

Navpično: prod, Samarija, rasina, zibel, Emona, zlog, li, Pan, domovina, kap, Lot, Jagodina, irada, Avar, to, carina, Miron, Anam, Saragosa.

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU

ROMAN

69

»Ne vem, ali ga imam še rada.« je rekla z drhtečim glasom. »Ljubezen tudi umre... izgine in nenadoma ugasne, mar ne? In on je bil tako krut... hudoben. Sovraži me... v trenutku se je rodilo sovraštvo. Spoznal je, da sem ga nala-gala, da sem ga ogoljufala. Tudi to je res, kaj ne? Dolgo sem mu lagala. Toda meni se je to zdelo popolnoma pravilno, saj je vendar bila to edina pot za naju oba. In ona je bila tako vesela in zadovoljna, ker se je odkrižala otroka! Tudi Filip ni marala, hotela je nazaj k svo-jemu možu. Otroka — Filipovega otroka — sploh ni marala. Kaj bi postalo iz nje-ga? In četudi sem res lagala, nisem ho-tela s tem storiti nikomur najmanjše krivice, najmanj Filipu. Saj je bil vendar njegov sin! Zame je bilo vse to najboljša rešitev. Ona je bila spet prosta. Filip pa je imel svojega otroka. Tem raje sem sprejela Briana, ker sem imela rada Fi-lipa. Toda neizmerno sem ob tem trpela. Težko je ljubiti tujega otroka! Sprva sem videla v njegovih očeh samo... Potlej sem jela pozabljati... in sem vzlju-bila tudi Briana... Zdaj sem ga izgubila in z njim tudi Filipa! Vse, kar sem imela, mi je vzela! Oba sta sedaj njena. Jaz sem ostala praznih rok!«

Umolknila je, težko zadržujoč hlipanje. ki jo je dušilo. Nato je nadaljevala: »Se-

veda, prav nisem ravnala. Nekaj nasil-nega je bilo v moji ljubezni. Priznam. Ljubezni človek ne more zaslužiti, ne pridobiti, ljubezni ni mogoče nasilno ohraniti. Ljubezen mora biti porojena iz svobodnega srca! Skušala sem prikleniti Fi-lipa nase... Mislila sem, da ga bo sila moje ljubezni naučila ljubezni. Oh — ka-kovo nespametno sem ravnala. Tega ven-dar morje ne zmorejo. Čim spoznajo, da so nam nenadomestljivi, se nam izmika-jo. In čim se žena z njimi le igra, ne da bi iskreno in resnično hrepnela po njih, jih najtesneje priveže nase. Toda sedaj je konec! Znova moram začeti — popol-noma sama. Toda ne morem! Pravim vam, da ne morem!«

Pogledala ga je in opazila, kako je bolestno stisnil ustnice.

»In vi... tudi vam bo težko... ko ste jo vendar tudi vi ljubili.«

»Glen, nikdar je nisem imel rad! Niti najmanj! Mar tega niste razumela ne opazila? Skušal sem jo odtujiti od nje-ga... zaradi vas! To je bilo vse!«

Glenison je strmela vanj, nenavadno presenečena.

Pred hišo so znenada zaškrpale za-vore. Nekdo se je z naglimi koraki pri-bliževal ter koj nato močno potkal na vrata.

Michel je odvedel Glenison v sosed-

njo sobo, nato je šele odprl.

»Ali je tu Michell? Je tu moja žena? Zbežala je. Bojimo se, da bi se ji kaj ne zgodilo. Govorite vendar! Ali je niste videli?«

Filipov glas! In koj nato še Elizin!

»Zbežala je... sem vendar ni mogla priti... in povsod smo jo že iskali. Pre-taknili so vso okolico naše farme. Po-tem sem pomislil, da bi morda utegnila zbežati k vam.«

Iskali so jo! Toda ne zategadelj, ker bi jim bilo težko po njej. Zbali so se, da bi jim njena smrt ne nakopala ne-všečnosti.

»Torej, govorite vendar, ali čujete! Ali ste jo videli?« in že je bil Filip v sobi.

Toda v trenutku se je spet znašel zu-naj. Michell ga je dobesedno vrgel iz hiše.

»Tukaj je! Pri meni! Skrbel bom za-njo. Vi pa se nikar ne približujete!«

Filip je ostrmel, ne da bi mogel ra-zumeti Michellovo postopanje.

»Michell, ali vam moremo s čim po-magati...«

Michell je postal naravnost srdit.

»Sodite, da bi vam dovolil, da se je dotaknete? Jaz — ki imam rajši njen mezinček kot vi njeno dušo in srce. Kar lepo ostanite pri svoji novi ženi! Bodite preklet za vse, kar ste Gleni žalega storili. In če se takoj ne izgubite odtod, vas, verjemite mi, vas...«

Eliza je prestrašena zavpila. In že sta s Filipom izginila proti avtomobilu, ki se je brneč naglo oddaljil.

Potlej je za nekaj časa zavladovala po-polna tišina.

Michell se je nato vrnil v hišo, odprl vrata v sobo in nežno poklical Glen:

»Glen... Glen... draga Glen!«

Glenison se je spomnila teh besed. Da, takrat, ko je bila v smrtni nevarnosti, ko je nezvestna obležala na begu pred divjimi psi. Torej ji je Michell dejal te besede. Vso to dobo jo je imel rad... z ljubeznijo, ki je ni nosil na dlani, ampak zaprto na dnu srca, ne da bi ona sluti-la!

»Colin... in jaz nisem vedela...«

Michell jo je objel. Neizmerno ji je od-leglo. Končno je prišel vendar nekdo, ki jo ima resnično rad in jo razume. Kako sladak občutek varnosti in miru po toli-kih mesecih trpljenja!

»Colin, tako mi je, ko da so mi vzeli kos srca, pa me vendar ne boli tako kot sem se tega bala. Ali je mogoče, da sem ga tako naglo prenehala ljubiti? Ni-kdar mu nisem pogledala v dušo. Ne, to ni bil oni Filip, kakršnega sem poznala. To je bil popolni tujec... nekdo, ki ga v tem boju sploh nisem utegnila misliti koli, nikoli več bi se ne mogla vrniti k njemu!«

»Ljubezen je zagonetno čustvo, kaj Colin? Ali je to morda zategadelj, ker sem se zanj tako brezupno bojevala? Saj menda v tem boju sploh nisem utegnila na ljubezen. Šele sedaj, ko sem tako usodno izgubila bitko, so se mi nenado-ma odprele oči. Toda sedaj je prepozno, sedaj je vseeno!«

(Dolje.)

Sport

Pomladanske konjske dirke na Cvenu

Ceprav današnje razmere in deževno vreme zadnjih dni ni bilo posebno vabljivo za prireditve na evenskem dirkališču, so se kljub temu zbrale množice gledalcev. Rekorden obisk cenijo na mnogo preko 2000. Oficijsko je bil navzoč tudi sreski načelnik g. Otmir Skale ter ravn. drž. žrebčarne na Ponovičah ravn. inž. Hvastja Ivan. Ni pa bil v isti meri zadovoljiv obisk konkurentov, ki je mnogo zaostajal za zadnjimi. Prišli so le domači vozači, 17 konj za kasaške ter 4 za galopske dirke. Žal je bil zavržen tudi najboljši jugoslovanski vozač iz Maribora, ker ni pravočasno plačal prijavnine; gledalci so bili sicer prikrašani za užitek, sicer pa sport radi tega ni trpel. Vse dirke je vodil s priznano rutino preds. Mirko Šumak iz Ljutomer.

Najvažnejša je bila dirka dravske banovine, heat-vožnja, ki je zahtevala tri poizkuse. V prvem je zmagala Lidija Vavpotič Jakob iz Lukavcev v času 1.38, v drugem Salta Šumak Mirka iz Ljutomer v času 1.32 s tudi v tretjem z 1.33. Najnapetjša je bila druga vožnja, v kateri je Salta ujela svojo konkurentinjo Lidijo šele v cilju in zmagala z dolžino pol glave. Končni rezultat te zanimive dirke je bil Salta, Lidija, Legro, Nelson Viktor.

Z velikim zanimanjem se je pričakovala dirka Sreskega kmetijskega odbora v Ljutomeru za triletnje konje. V borbo je stopilo 6 triletnikov. Zmagal je Šumakov vranec Splendid v času 1.37, sledili so mu Pulfin 1.48, Slavček 1.49, Palestra 1.55, Darila in Egro.

V dirki »Beograd« je zmagal zopet Splendid v času 1.35, za njim so bili Pulfin 1.46, Prima 1.49, Zemun 1.48, Slavček 1.51, Palestra 1.53, Firica ni dokončala borbe radi defekta na vozilu.

Dirka »Knez Mihajlo« je združila samo 4 jahače. Jahač na Miri ni spadal v to družbo ter bi lahko povzročil nesrečo. Vendar je bila tudi ta dirka zanimiva po zaslugi večjih jahačev Franca Zitka na Firlici in Ivana Bunderla na Kadetu B. 400 m pred ciljem uide Firica, Zitek s sigurno zmago popravi smolo v kasaških dirkah. Škoda le, da na Murskem polju ni večjega zanimanja za jahaški sport. Saj sta Firica in Kadet B, oba čistokrvna traberja, dovoljno izpričala, da je ameriški traber prav tako dober za jahalni sport, kakor kaka druga pasma. Brez dvoma pa imamo tudi dovolj dosluženih konjenikov, ki naj bi dali za to pobude. Naša država je pravi eldorado za konjerejo, zato ne bi smela zaostajati v konjskem sportu.

Dirke je zaključila dvovprežna Spominska dirka Jožka Rajha. Štiri dvovprege so se predstavile nadstaterju. Zmagal je Slavič Jožko iz Bunčanov s Tosko—Lidijo v času 1.56, dolgo časa sta vodila na čelu Slavček—Vinko, 2.12, Jureša Franca, ali sta se morala zadovoljiti z drugim mestom, tretja sta bila Palestra—Prima Herica Franca in črtita Firica—Legro.

Kako skromne so naše prilike v kasaškem sportu, naj navajamo, da je bilo za vse dirke določenih nagrad le 7000 din. Doseženi časi so bili zadovoljivi še posebno, če upoštevamo, da je bila progla od neprestanega dežja težka, malo je bilo zaradi tega tudi prilike za trening in kmečki konji so se občutili pomanjkanje krme. Salta je ohranila svoj sloves, z 1.32 je imela najboljši čas dneva. Za Salto prihaja nova zvezda, triletni vranec Splendid, katerega čas 1.35 daje najlepše nade za njegovo sijajno bodočnost in razširjenje slovesa naše ljutomerske kmečke reje ameriškega traberja.

Slavija zmagovalec v brzoturnirju

Letošnji binkoštni brzoturnir, ki je bil zamišljen kot revija podeželskega nogometa s sodelovanjem dveh mariborskih moštev, v tem pogledu ni popolnoma uspel, ker ni prišlo moštvo SK Slovenjgradca, ki je tudi pristal na sodelovanje. Ker so na ta način ostali samo štirje nasprotniki, je SK Železničar kot prireditelj sporazumno z nastopajočimi izpremenil propozicije tekmovanja tako, da je igral vsak z vsakim tekmo po 2x20 minut po prvenstvenem sistemu.

Kakor je bilo pričakovati, turnir ni nudil izrednega nogometa, bil pa je brez dvoma dobra šola za podeželske nogometaše, ki so tokrat v mnogih situacijah še neprisiljeno zabavali občinstvo. Kot najboljši partner se je postavil pomlajeni rezervni team SK Železničarja, ki je ostala moštva jasno prekašala. Tudi pobreška Slavija je postavila še dovolj povezano enajstoro, ki pa je pokazala zdaleka manj borbenosti. Ostali dve moštvi sta operirali predvsem s posamezniki. Tako je Drava pokazala v nekaterih delih turnirja, da ima odlično obrambo in levega krilca, a slab napad. SK Slovan iz Guštanja je kot najmlajši klub v turnirju dosegel prav za prav nad vse zadovoljiv uspeh. Zlasti je treba poudariti njegov remis s PSK Dravo, ki je v tekmi poprej prav dobro igrala proti Slaviji. Moštvo Guštančanov igra seveda še dokaj primitiv-

ven nogomet. Izmed njih so zlasti ugajali levi branilec, srednji krilec in levo krilo, nosilec vseh akcij v napadu. Rezultati tekem so sledeči:

Železničar—Slovan 5 : 1 (3 : 0)
Slavija—Drava 1 : 0 (1 : 0)
Drava—Slovan 0 : 0 (0 : 0)
Železničar—Slavija 1 : 1 (0 : 0)
Železničar—Drava 5 : 0 (3 : 0)
Slavija—Slovan 4 : 0 (0 : 0)

Tekme turnirja so potekle v izredno prijateljskem razpoloženju. Dopoldne je bilo tekmovalcem tudi vreme naklonjeno, dočim so se popoldne v prvi tekmi malo »kopali«. Tekme so sodili mariborski sodniki gg. Murko, Grošelj, Jenko in Orel.

Kakor kažejo gornji rezultati, je v turnirju zmagala pobreška Slavija z boljšim količnikom pred SK Železničarjem.

Slavija	3	2	1	0	6:1	5
Železničar	3	2	1	0	11:2	5
Slovan	3	0	1	2	1:9	1
Drava	3	0	1	2	0:6	1

Po zaključenem turnirju je podpredsednik SK Železničarja v kratkih besedah orisal pomen in namen turnirja ter izročil moštvo pobreške Slavije razpisani pokal z obljubo, da bo SK Železničar ob prvi priliki zopet priredil sličen turnir ter povabil k sodelovanju prijateljske klube s podeželja.

Makabi — PSK 3:2

V dvorani Zadrugne gospodarske banke je bil v soboto zanimiv boksarski večer. Pekovski sportni klub je imel v gostih zagrebški Makabi, ki je v zanimivih borbah zaslužen dosegel končni rezultat 3 : 2. Gosti, ki imajo pač povsem drugačne prilike za sportno udejstvovanje, so se izkazali tehnično močnejše in rutiniraneje, predvsem pa so mnogo bolj gibčni v nogah, kar je pri nekaterih borbah zelo razločno vzbudilo pozornost. Enakovrednega partnerja tudi v tehničnem pogledu je postavil Mariborčan Svajger ter deloma Meglič I, ki sta tudi priborila obe točki. Najboljši gost pa je bil brez dvoma državni prvak v srednji kategoriji Polak ter hladni v težki kategoriji, ki je imel naravnost lahko delo z Ipavcem.

V posameznih kategorijah so rezultati sledeči (prvoimenovani so gosti): bantam: Jungwirth—Meglič I 0 : 1, peresna: Rosenblat—Meglič II 1 : 0, welter: Sternfeld—Svajger 0 : 1, srednja: Polak—Štrukelj I : 0, težka: Hladni—Ipavec 1 : 0.

Borbe so bile jako dobro obiskane, zameriti pa je prirediteljem, da so morali točno došli gledalci črpati na pričetku polno uro. Tudi občinstvo je treba vzgojiti k točnosti. Borbe je vodil delegat zveze Slezinger, kot stranska sodnika sta mu pomagala Richter za goste ter Sapec za PSK. Pred pričetkom borbe sta obe ekipi izmenjali kratek pozdrav, gosti

so poklonili Mariborčanom lepo spominsko plaketo. Boksarski večer je v vsakem pogledu uspel ter pomeni lepo propagando za ta po krivici razvpiti sport.

BSK VODI V FINALU

Po nedeljskem kolu finalnih tekem za državno prvenstvo vodi BSK, ki je doslej odrezal najboljše poleg sarajevske Slavije, ki je tudi v nedeljski tekmi s Haškom rešila obe točki ter je s tekmo in točko manj BSK tik za petami. Izgleda, da bodo Sarajevčani igrali še pomembno vlogo v letošnjem finalu. Rezultati:

Hašk—Slavija (S) 0 : 1 (0 : 1)
Hajduk—Gradjanski 0 : 2 (0 : 1)
BSK—Jugoslavija 3 : 1 (1 : 1)

s. Sekcija ZNS (službeno). Drevi ob 20. plenarni sestanek pri »Slonu«.

s. V binkoštnem slalomu na Okrešlju, ki ga je priredila Savinjska podružnica SPD v Celju, je zmagal Celjan Herle pred Gradišnikom in Šipkom.

s. Reprezentanca Zagreba brez ligašev Haška in Gradjanskega je izgubila tekmo proti Bratislavi z 0 : 3, z enajstoročilne pa je remizirala 2 : 2.

s. V teniškem tekmovanju za podonavski pokal med Madžarsko in Italijo v Budimpešti vodi po drugem dnevu Italija z 2 : 1.

Razno

BRITJE DIN 2
striženje din 4. Obiskujte cenilsko brivnico »Rapid«, Meljska c. 1. 2825-1

ALI ŽE VESTE!

Dr. Koflerjev zdravilni kruh ne napenja. Izdeluje samo pekarna Rakusa. Koroška cesta 24. 2151-1

SPOMNITE SE CMD!

Posesi

MALO POSESTVO
za din 10.000. Vprašati tri Spengler. Rače pri Mariboru. 2699-2

KUPIM HIŠO

skupaj s posestvom v bližini Maribora v velikosti 5 do 6 johov. Ponudbe na ogl. oddelku »Večernik« pod »Goto vina«. 3310-2

NOVA HIŠA

z več stanovanji se v Studen cih prod. Naslov v ogl. odd. »Večernik«. 3320-2

Prodaj

VINOGRAD

zlahtna trta velik sadovnjak-gozd in viničarilo ugodno prod. Krasna visoka lega ugodna avtobusna zveza Poljčane—Makole. Oddam tudi del lovišča v podzakup Šoštter. Makole 17. 3300-4

DARILA ZA BIRMANCE IN BIRMANKE

kakor ročne torbice, denarnice, nogometne žoge, nahrbtnike itd. v veliki izbiri priporočila Ivan Kravos, Maribor. Aleksandrova c. 13. 3115-1

VIII. REDNI OBČNI ZBOR

zadruga »Pohorska železnica« bo dne 30. maja 1940 ob 19. uri 30 min. v kavarni »Ja dran«. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega (VII.) občnega zbora. 2. Poročilo načelnstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za poslovno leto 1939 in razrešenica upravnemu odboru. 4. Razdruženje in izvolitev likvidacijskega odbora. 5. (Eventualno) sprememba pravil v skladu z novim združnim zakonom. 6. (eventualno) izvolitev novega upravnega in nadzornega odbora. 7. Predlogi in slučajnosti. V primeru, da se razdruženje (točka 4) sklene, odpadeta eventualni točki 5. in 6. Ako bi ta občni zbor ob napovedanem času ne bil sklepen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki sklepa veljavno ne glede na število navzočih članov, razen sklepanja o razdružitvi (točka 4). V primeru, da bi se sklepanje o razdružitvi ne bila zastopana polovica vplača njih deležev, vrši se dne 20. junija 1940 ob 19. uri 30 min. v kavarni »Jadransko« izredni občni zbor ki sklepa veljavno pri vsakem številu zastopanih deležev s sledečim dnevnim redom: 1. Razdruženje in izvolitev likvidacijskega odbora. 2. (eventualno) ako predlog 1. propade-sprememba pravil. 3. (eventualno) ako predlog 1. propade-volitev novega upravnega in nadzornega odbora. 3317-1

POSTELJNE ODEJE

samo z belo vato, močno prešite, posteljno perilo, zglavni ki, tuhne, koce, madrace, in leti, puh in perje po najnižji ceni. A. Štuhec, Maribor. 7. ul. na ul. 5. 3328-1

Stanovanje

4 STANOVANJA
dve 3-sobni (pri vsakem ena soba s posebnim vvhodom), eno soba in kuhinja ter soba s štedilnikom in kabinetom, oddam s 15. ali 30. junijem mirnim in snažnim strankam v Makarjeva ul. 5 (zapadno kadečnice). Pojasnila v Mariboru. Delavska 65. 3214-5

ŠIRITE »VEČERNIK«!

STANOVANJE.
soba in kabinet, se odda. Kosarjeva 38. 3218-5

Oddam
SOBO IN KUHINJO
za 2 ali 3 osebe. Pobreška c. 21, blizu cerkve. 3315-5

Sobo odda

Odda se
LEPA SOBA
z dvema posteljama in majhna sobica s eno posteljo Kne za Koclja 18-1. desno, vrata št. 5. 3321-7

KABINET
z uporabo kopalnice se odda Kolodvorska 6, vrata 10. 3319-7

Lepo
OPREMLJENA SOBA
v centru se odda z uporabo kopalnice. Naslov v ogl. oddelku »Večernik«. 3318-7

GOSPODA
sprejem takoj na vso oskrbo. Kneza Koclja 18 prtljaje desno, vrata 3. 3313-7

Sobo išče

Iščem
OPREMLJENO SOBO
s kopalnico blizu parka. Ponudbe na ogl. odd. »Večernik« pod »Sončna«. 3312-8

Službo išče

VDOVA
srednjih let grem kot gospodinja ali oskrbnica na posestvo. Roza Herič. Limbuš št. 10. 3311-10

Kam, kie?

NOVA DAMSKA KAPELA
5 mladih pevačic z slovito harmonikašico Štefco nastopa od 15. maja v restavraciji »Ljutomer«, Rotovski trg 8 (Štibler). 3316-17

MODERNI VOZICKI

po vseh cenah
BOGOMIR DIVJAK
Ulica kneza Koclja 4

Kupuje se tam kjer je dobro in poceni blago. Pravijo, da je pri

Trpinu

res vse poceni. Oglejmo si izložbe!

Za soudeležbo in prelep spreved, za mnoge vence in rože na zadnji poti mojega dragega starega očeta, se tem potom najlepše zahvaljujem. Posebna hvala duhovščini ter zdravniku g. dr. Mariniču, godbama Schönherr in poštnih uslužbencev, pevskemu društvu »Zarja« in gasilski četi Pobrežje.

Maribor, Graz, 14. maja 1940.

V globoki žalosti:
ALBERT FRIESS, vnuk.

Mariborske, godovne in filmske...

razglednice,

kakor tudi vse ostale fotografije kupite najbolje v
»KNJIGARNI TISKOVNE ZADRUGE«
Maribor, Aleksandrova cesta 13 - Telefon 25-45

BIRMANSKA DARILA!

Ogromna izbira! Solidne cene! Brezobzeven ogled!
A. KIFFMANN nasl. O. KIFFMANN

Za dinarje 4-

Vam **BURGIT** s korenem, brez operacije, brez noža in brez bolečin uniči najtrdnjše **KURJE** OKO in trdo kožo na podplatih. Dvojni din 7.—, za podplate din 5.—, dvojni din 9.—. V apoteki ali drogeriji zahtevajte samo **BURGIT** proti **KURJIM OČEM**. Kjer ga ni, Vam pošlje: **BURGIT - G. Z.**, Novo mesto, Dravska banovina.